

מדיניות המוע אינה מוסרית

אני יליד הארץ (נתניה), בוגר בית-הספר לקציני ים בעכו. הפלגתי כשנתיים באוניות-סוחר, ואחר-כך פניתי ללימודי מישפטים. מ-1969 אני גר בקריית-שמונה. רעייתי, חרות (מקודם סבוראי) עוסקת בקדרות ובהוראה. לנו שלוש בנות בגילים 17-9.

עברנו לגור בקריית-שמונה, מתוך אמונה, כי זהו מקום שבו נוכל לחיות על-פי דרכנו. ביחס למילים „על-פי דרכנו“ אני עדיין איתן בדעתי. אירועי הימים האחרונים מכרסמים מעט במילה „לחיות“ (לשרוד, להתקיים), אבל אנחנו עדיין אופטימיים ואין לנו תוכניות לעזיבה.

מאז הודברה הקדחת, הוקמה המדינה וחברת השפע שולטת בארץ — אין עוד כקריית-שמונה, מקום בארץ, בו ניצבת אוכלוסיה כה חלשה וכה מבודדת מול קשיים כה חמורים.

קריית-שמונה קרובה מדי אל הגבול הלוהט, ורחוק מדי ממרכזיה הגדולים של אוכלוסיית המדינה. רוב מניין תושביה, מסוג כ„שכבות-מצוקה“, והיא כולה נעדרת מנהיגות קונסטרוקטיבית. הקריה שנועדה לשמש כעיר-פך, נראית כנטע-זר בסביבתה המיוזבת. המקום עולה לכותרות, לרוב בהקשר עם אירועים בעלי גוון שלילי; ואין הדבר תורם לתדמיתה האט-רקטיבית. משירות העיר מהכותרות — היא חוזרת אל תהום הנשייה.

זהו, איפוא, המילכוד, שממנו חומקים רק כבודדים (אשר ברבות הימים נאספו לרברבות), והעיר נשארת לכודה בן-תיוקוה להיחלץ ממנו הולכת ופוחתת.

אצייר תמונה מעוותת ובלתי-הוגנת, אם אתעלם מנקודת האור הרבות המצויות בעירי.

קריית-שמונה נתברכה במערכת חינוך (פורמלי ומשלים) מצויינת. המעוניין בכך — יכול לחזות בכעשר

ביודעין — אל שדה המערכה, כשלוש תושביה לא עמדו די מיקלטים מפני מטחי הקטיושות — תוצאותיה המיידיות והמתמשכות של מדיניות ה-„מע“.

ממשלת-ישראל נדרשת, איפוא, בראש ובראשונה, לצנן את הגבול ולאפשר לקריית-שמונה לטפל בבעיותיה האחרות.

הממשלה איננה מטפלת כראוי גם בבעיות הפיתוח של קריית-שמונה, מרבית השיכונים שבונה הממשלה בקריה מזכירים את הקושרות של שנות החמישים. רמת ההטבות והתמריצים המובטחים לתושבי העיר, אינה עולה במידה ניכרת על הניתן לערים דוגמת ערד וכרמיאל, שירותי-התיקשורת ירודים באיכותם, ומשרדי-הממשלה, האמורים לשרת את האזרח, אינם מקיימים נציגות מספקת בעיר — מה שמאלץ את תושביה להיטלטל בדרכים.

כל אלה טעונים תיקון, ויפה שעה אחת קודם. אם משום ריחוקה הגיאוגרפי של העיר — אין נמשכים אליה משקיעים פרטיים. תיוס הממשלה בעצמה הקמת מיפעלים משלה, אשר יספקו תעשייה מגוונת ומכובדת לתושבי קריית-שמונה.

שכנינו לקו העימות — אנשי הקיבוצים — נקראים להשתחרר מדיעות-קדומות, למרות התופעות המצעי-רות שליוו לאחרונה את מערכת היחסים שבינינו. קריית-שמונה יכולה ומעוניינת לספק להם את שירותי-העירוניים (אתם הם נוטים לקבל בתל-אביב); ולא רק את עובדי הצווארון הכחול.

והעיקר — נתון בתחום אחריותם של תושבי העיר. אותם תושבים שלא נקו מפני הקטיושות, חייבים ויכולים לטפל גם בקשייה האחרים של העיר. אני מאמין שאם, מצד אחד, נשתחרר מהנחת-היסוד שהכל „מגיע“ לנו — אזי נדע לנסח את תביעותינו הצודקות, ונוכל לזכות בהן לטובת העיר. ואם, מהצד השני, נאמץ לעצמנו את האכסיומה שכאן הוא ביתנו היחיד — הרי נשכיל להצמיח את המנהיגות הראוייה לנו.

אם כתוצאה משני אלה נוכיח לאחרים (הממשלה והקיבוצים) את כוח עמידתנו ויכולתנו להתארגן — סופם שיכבדונו.

ואם כל אלה יתקיימו בנו — מי בכלל ירצה ללכת למקום אחר.

עויד מיכאל תמרי, קריית-שמונה

הצגות תיאטרון (ריפרטוארי) במשך השנה. יש לנו מרכז-טניס שלא רבים כמותו. כל עוד מדובר בתיאטרון ובשירה-בציבור קיים שיתוף של אמת בינינו לבין הקיבוצניקים.

נקודות-אור אלה משולות לכוכבים הפרושים ב-לילה, על פני כיפת הרקיע, ומסייעים — למי שלמדם — למצוא את הצפון ולנווט את דרכו, אך כזי אוריינים אינם מאירים.

בהיותי תושב גבול הצפון, „הסמיכני“ שמואל שניצר (ה„מעריב“, 24.7.81) לקבוע את מידת המוסריות שבמדיניות ה„מע“ של ממשלת-ישראל. מבלי שאטען למנופולין בעיניי מוסר, או למומחיות בעיניי ביטחון, אני טוען: מדיניות ה„מע“ איננה מוסרית, בהיותה פוגעת ללא הצדקה באוכלוסיה האזרחית משני צידי הגבול. אי-המוסריות כלפי הצד הישראלי בולטת נוכח ההישגים הטובים יותר שהביאה (בשעתה) מדיניות התגמול; ונוכח העובדה שקריית-שמונה הוטלה —

הצחקת אותי, גנרל מט

איש מצחיק הוא גנרל דני מט, הנושא, משום-מה, בתואר „מתאם הפעולות בשטחים“ (מתאם, יש להניח, בין פעולות הממשלה ובין פעולות גוש-אמונים ואנשי הרב כהנא).

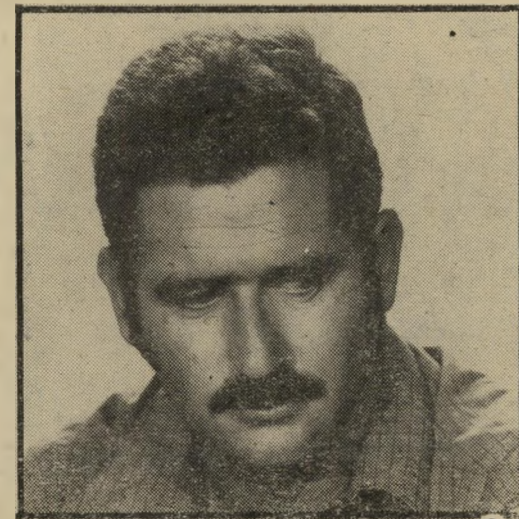
בחודש הזה נתן הגנרל מט ביטוי מעודן לחוש ההומור המקורי והשורשי המקנן בחשאי בתוככי אי-שיותו חמורת הסבר. כתום ביקור עיסקי בשווקים העירוניים של בית-לחם ומאללה, ואחרי שיחה ידי-דו-תית להפליא עם ראשי הערים הללו, העניק הגנרל ראיונות-חטף לכתבי-הטלוויזיה, ובשיר לעם בישראל (כמו גם לנתונים בשטחים) כי מעתה ואילך ייאסר באיסור חמור על ראשי הערים להשמיע הצהרות שמהן משתמעת אהדה כלשהי לאש"ף. „אין כל הבדל בין אש"ף הצבאי ואש"ף המדיני“, הטעים הגנרל, „וביסודה של כל פעולת טרור מונחת פילוסופיה מסויימת. מי שטוען כי אש"ף מייצג אותנו, מזדהה בוודאי עם ההחלטות המדברות על חיסול ישראל, שהתקבלו במושב ה-15 של המועצה הלאומית הפלסטינית ב-

**„במיסגרח חוכש הביטוי
ינלו אישי-ציבור להצהיר
על הוקרתם העמוקה
להתנחלויות המוקמות
על אדמותיהם המופקעות“**

דמשק. דיבורי-אהדה גלויים לאש"ף מוליכים בהכרח לפעולות טרור, וזאת לא נוכל לשאת“, דברי הגנרל.

הגנרל-המתאם העפיל לפסגות חדשות של הומור,

הדמעות שזלגו מעיני יחד עם גלי הצחוק שלא ניתן עוד לעצורם.

„מה כליכך מצחיק פה?״ שאלה אשתי. „אוהוהוהו“, אמרתי לה (מאז אותה אסיפה מפז-ארט של הליכוד בנתניה, למדתי מראש-הממשלה ושר-הביטחון שלנו כיצד לבטא זאת כראוי), „אותי זה מצחיק!“

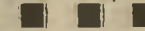
„מצחיק אותי“, הסברתי לאשתי, „לראות כיצד אדם מכובד ובעל בעמיו משמיע דברי הבאי כאלה קבל עם ועולם, ואף מאמין ברצינות גמורה כי הם ניתנים לביצוע, מצחיק אותי המחשבה שהגנרל מט מאמין בתום-לב כי איסורים דרקוניים על ביטוי תחושות לאומיות בסיסיות אכן ימנעו תחושות אלה מכך שיבואו לכלל ביטוי באלף ואחת דרכים מחוכמות ועקלקלות. מצחיק אותי עיוורונו של הגנרל, שאינו רואה כי הפך את עצמו לבדיחה מהלכת על שתיים.“

אך אחרי היריהור נוסף הלכתי למיקלחת, ושטפתי עצמי בקילוח עז של מים חמים, כדי להיטהר מן הזיהום הסביבתי שדבק בי ובאזרחים רבים אחרים, שצפו, כמוני, באותם גילויים של הומור משובני-נפש.

יוסי אמי'ת, קיבוץ גבולות

**„כשיפשו הגנרל מט את מדין
ינל להציג את מועמדותו
לתפקיד מזכיר הממשלה
במקום אריה נאור“**

לעצמי, ולכשיפשו הגנרל מט את מדין, בתום שירותו הצבאי המפואר, יוכל בוודאי להציג את מועמדותו לתפקיד מזכיר הממשלה, כאשר מזכיר הממשלה הנו-כחי, אריה נאור, שגם הוא נודע בשער בת-רבים בשני נותו ובזיקתו להומור, יקודם לתפקיד שגריר ישראל בדיסנילנד. הוספתי וחשבתי לעצמי, כי אך בשגה לא אמר הגנרל שמוחר לאישי-הציבור בשטחים להצהיר גם על הוקרתם להתנחלויות המוקמות על אדמותיהם המופקעות, ומהוות, ללא ספק, בסיס ליציבות, לדו-קיום ולביטחון. ועוד, ראשים הם אישי-הציבור הפלס-טינים, להצהיר על הוקרתם העמוקה לגיבורים עלומי-השם שהטמינו את מיטעניהם-נפץ במכונניותיהם של ראשי הערים והטילו בהם מום לכל ימי חייהם. הם גם יוכלו לבטא ללא הפרעה את הערכתם הרבה לגירושם של ראשי העירוניות הברון והלחול. ועד לפני-שתו הבאה עם נתניו, בוודאי יוכל מוחו הפורה של הגנרל מט לחשוב על תחומים נוספים ורבים של חופש-ביטוי, שיוכלו לתרום תרומה קונסטרוקטיבית לשיחות האוטונומיה הקרבות ובאות.

כזאת וכזאת חשבתי, כאשר ניבתי בממחטה את